

MEDIJI O ZDRAVSTVU

ponedeljak, 30. decembar 2024.godine

RTS- Zahvaljujući skriningu za rano otkrivanje raka pluća, 30 pacijenata će biti izlečeno

BLIC- POJAVIO SE NOVI SOJ GRIPA U SRBIJI KOJI DAJE TEŽU KLINIČKU SLIKU
Od njega su prošli put UMIRALI mladi i trudnice, u naredna 2 meseca sledi
PIK EPIDEMIJE

RTV- Lončar: U sedam dana vratili smo 16 lekara, rešili dve liste čekanja i
zaposlili mlade

DNEVNIK- UNICEF I MINISTARSTVO ZDRAVLJA POKRENULI PROJEKAT ZA
TRUDNICE I PORODILJE Za bolju zaštitu budućih majki MINIMALNO ČETIRI
POSETE GINEKOLOGU

Zahvaljujući skriningu za rano otkrivanje raka pluća, 30 pacijenata će biti izlečeno

Srbija je na drugom mestu u Evropi po smrtnosti od raka pluća, pre svega zato što se uglavnom otkrije u podmakloj fazi. Ministarstvo zdravlja je u novembru pokrenulo akciju skrining za rano otkrivanje raka pluća na Klinici za pulmologiju UKCS-a. Kako je naveo gost Dnevnika, doc. dr Mihailo Stjepanović, direktor Klinike za pulmologiju, do sada je pregledano skoro 700 građana koji pripadaju rizičnoj grupi i kod tri do četiri odsto pregledanih otkrivene su tumorske promene.

Skriningom su obuhvaćeni pre svega građani koji pripadaju rizičnoj grupi – stariji od 50 godina koji puše dnevno 15 cigareta i više tokom dužeg vremenskog perioda, kao i bivši pušači i oni sa porodičnom anamnezom raka pluća. Kako ističe doc. Dr Mihailo Stjepanović, praksa da se skriningom obuhvati najpre najrizičnija grupa se primenjuje i u svetu.

„Telefon nam neprestano zvoni i građani pitaju zašto na skrining ne mogu i ostali, ali prosto idemo sa najrizičnijom populacijom“, naglašava gost Dnevnika.

Pacijenti kod kojih su otkrivene tumorske promene već su pozvani u ambulante i većini su zakazane operacije već tokom januara.

Promene su češće kod osoba muškog pola, ali je kod jedne pacijentkinje otkrivena već metastatska forma bolesti i ona neće moći da bude operisana.

„Kad sam razgovarao sa njom, kaže da su simptomi bili duže prisutni, ali ih je ignorisala iz nekog straha. Čula je za našu akciju, pa se javila. Nažalost, kod nje ne možemo uraditi operativno lečenje, ali ići će nadalje u dijagnostiku i terapiju“, dodaje doktor.

Ali kod pacijenata kod kojih su na vreme otkrivene promene na samom početku, to znači da će oko 30 pacijenata biti izlečeno, a da je bolest otkrivena u kasnijoj fazi, verovatno bi lečenje išlo sasvim težim i nepovoljnijim kliničkim tokom.

Inače, interesovanje za skrining je bilo veliko. Građani su zahvaljujući medijskoj kampanji bili dobro informisani. Znali su da se pregled obavlja na skeneru sa osam puta manjim zračenjem nego kod standardnih skenera, a sama procedura traje kratko.

Program skrininga se nastavlja, tako da će svi zainteresovani doći na red, a plan je da se skrining proširi na celu zemlju, ističe doc. Dr Mihailo Stjepanović, direktor Klinike za pulmologiju UKCS-a.

POJAVIO SE NOVI SOJ GRIPA U SRBIJI KOJI DAJE TEŽU KLINIČKU SLIKU Od njega su prošli put UMIRALI mladi i trudnice, u naredna 2 meseca sledi PIK EPIDEMIJE

Virus gripa je prisutan, ali još uvek nije dostigao epidemijski nivo, kaže epidemiolog Zoran Radovanović. Deca predškolskog i školskog uzrasta najčešće obolevaju, dok starije osobe, dijabetičari, gojazni i osobe sa transplantiranim organima imaju najveći rizik. Savetuje im da izbegavaju gužve kako bi smanjili rizik od zaraze.

Prema Institutu za javno zdravlje Srbije "Dr Milan Jovanović Batut", grip je potvrđen u Zlatiborskom okrugu, popularnom zimskom odredištu, i prisutan je u 11 regiona Srbije.

Takođe, potvrđen je novi tip gripa - AH3.

Sledi nam epidemijski porast gripa

Epidemiolog dr Zoran Radovanović istakao je da virus gripa počinje da se javlja u ovom periodu, ali da još nije dostigao epidemijski nivo.

„U ponedjeljak ćemo imati izveštaj za poslednju, 52. nedelju. Jeste blagi porast virusa, ali nije još dostignut taj epidemijski nivo. Virusima ima stalno, jedino preko leta dominiraju crevni virusi i bakterije, a kako đaci dođu u škole, kako je više glava na ograničenom prostoru, tako počinju da se rasejavaju virusi koji dovode do respiratornih bolesti“, kaže Radovanović.

Prema njegovim rečima, već u septembru postoji porast učestalosti nazeba, takozvanih rinovirusa.

„A otprilike u ovo vreme ili početkom januara pojavljuje se grip. Njega ima, izolovan je još u oktobru, ali je učestalost jako niska. Taj epidemijski porast sledi u ovo doba godine i onda će se razvlačiti još dva meseca“, naveo je.

Novi tip gripa često daje težu kliničku sliku

Govoreći o tipu gripa AH3, Radovanović kaže da su su simptomi slični.

„Često taj A/H3N2 ima nešto težu kliničku sliku od A/H1N1, taj koji je 2009. doveo do pandemije, kada nije obolelo mnogo ljudi, jedino što je uzrasna struktura bila obrnuta, 80 posto umrlih bili su mlađi od 65 godina. Inače je grip bolest starijih... I imali smo 10 umrlih trudnica, to se obično ne dešava“, naglasio je epidemiolog.

Oba ova virusa, dodaje, dominiraju i u Evropi.

„Oni su najčešći, oni su sadržani i u vakcinama. Tako da, ko se vakciniše, relativno je zaštićen“, rekao je.

Lončar: U sedam dana vratili smo 16 lekara, rešili dve liste čekanja i zaposlili mlade

BEOGRAD - Zdravstveni sistem Srbije od danas je bogatiji za još devetoro srpskih lekara, povratnika iz inostranstva, koji su posle više godina rada van naše zemlje odlučili da se vrate u Srbiju, a ministar

zdravlja Zlatibor Lončar poručio je da je to još jedan u nizu uspeha koji je ove nedelje postiglo srpsko zdravstvo. video icon

On je lekarima povratnicima danas u Palati Srbija uručio ugovore o radu i poželio mnogo sreće i uspeha, ali i još jednom uverio u to da su im vrata Ministarstva zdravlja uvek otvorena.

"Mi našu misiju sprovodimo, a to je da se ljudi vrate kući, da budu sa svojim porodicama. Istovremeno da zapošljavamo najbolje diplomce i skraćujemo liste čekanja i moje pitanje za građane Srbije je da li to žele da nastavimo da radimo i u budućnosti i da li je to put kojim žele da zdravstvo ide", naveo je ministar Lončar.

Ministar je posebno naglasio uspeh srpskog zdravstva u prethodnih nedelju dana, zbog kojeg su, kako je rekao, srpski lekari iz dijaspore i poželeti da se vrate.

"Za samo nedelju dana vratilo se 16 lekara u Srbiju. Građanima Srbije bih poručio da je došao taj dan, došla je ta godina da mi u istoj nedelji imamo zapošljavanje naših najboljih diplomaca, skraćenje listi čekanja za operaciju katarakte i koronarografiju, istovremeno vraćamo naše ljude iz inostranstva. Zato bih pitao građane Srbije da li treba da nastavimo ovako, da radimo i da se borimo i dalje ili treba da zaustavimo sve da se vratimo u neka vremena kada toga nije bilo i kada su ovi ljudi morali da odu iz Srbije, kada nismo davali specijalizacije, nismo zapošljavali decu i kada se nije ulagalo u bolnice i u opremu", poruka je ministra Lončara.

Ministarstvo zdravlja otvorilo je ranije ove godine posebnu Kancelariju za saradnju sa našim lekarima koji trenutno žive i rade u inostranstvu, a upravo preko te kancelarije, srpski lekari iz celog sveta javili su se u želji da karijeru nastave u svojoj zemlji.

Lončar: Srpsko zdravstvo došlo je do trenutka o kojem smo sanjali decenijama

Ministar zdravlja Zlatibor Lončar rekao je danas, sumirajući godinu u zdravstvu da je Srbija došla do trenutka o kojem se sanjalo decenijama.

Govoreći o prioritetima rada ministarstva u narednom periodu, Lončar je naglasio da su preventivni pregledi bili prioritet i da će to i ostati.

"Mislimo da je to najvažnija stvar u zdravstvenom sistemu. Mi to sada radimo kroz Karavan zdravlja, a radimo i brojne skrininge. Naš cilj je da preko 90 odsto naših građana uradi preventivne preglede u dobi za koju se to preporučuje, da li je to preko 40 ili za neke posle 50-e godine", kazao je on.

Dodao je da je cilj otkriti problem na vreme ukoliko postoji, jer je onda kako kaže, taj problem rešiv.

"To će biti prioritet nad prioritetima. Takođe, nastavljamo da skidamo liste čekanja za magnetnu rezonancu, koleno i kuk. Uz ovakvu organizaciju, dobru organizaciju, ako građani to žele da idemo tim putem i ako žele da to rešimo i pružaju nam podršku, do kraja sledeće godine imaćemo zdravstveni sistem koji neće imati liste čekanja za operacije kukova i kolena, kao što i nemamo za koronarografiju, kataraktu i skener", rekao je on.

Dodao je da je tu i ulaganje u zdravstvene ustanove, opremu.

"Imamo dosta novih delova bolnica, ali i novih bolnica koje ćemo otvoriti. Od Leskovca, Tiršove, Požarevac, Smederevsku Palanku, Prokuplje, u Vojvodini... ne možemo ni da pobrojimo koliko rekonstrukcija se radi", istakao je.

Ukazao je i na to da se sledeće godine otvara i Centar za mlade koji imaju problem u razvoju na Bežanijskoj kosi.

"Biće jedan od najboljih centara u regionu i na Balkanu i to još u Srbiji nismo imali", rekao je on.

Posebno je naglasio da je cilj da sve to o čemu govori građani Srbije osete.

"Mi smo došli do onoga o čemu smo sanjali dugi niz decenija, što nije bilo da u Srbiji u jednom danu imate istorijske stvari. Na građanima Srbije je da odluče da li žele da tako idemo dalje ili da zaustavimo sve", zaključio je Lončar.

"Njih devetoro koji su danas ovde, proveli su godine i godine u nekim od najrazvijenijih zemalja, u Nemačkoj, Švedskoj, Švajcarskoj, Saudijskoj Arabiji... oni su odlučili da se vrate u Srbiju jer, kako su mi rekli, misle da su se stvorili uslovi i da će im biti bolje ovde nego u tim zemljama gde su bili i proveli godine rada i života", rekao je ministar.

Dragana Marković, medicinska sestra iz Paraćina kaže da je pet godina radila u Nemačkoj u struci.

"Ja mislim da je ipak najbolje graditi karijeru u svojoj zemlji, lečiti svoje ljude, jer je lakša i komunikacija, a mislim da je naš zdravstveni sistem bolji", navela je Marković.

Istakla je da su se stekli uslovi da se vrati u Srbiju i da će svoj rad nastaviti u Domu zdravlja Paraćin u ambulanti za decu i omladinu.

"Ja sam jako srećna, jer ponovo mi je data šansa da radim u svojoj struci u svojoj zemlji", navela je ona.

Na pitanje kako je saznala za program Ministarstva zdravlja za povratak medicinskih radnika iz inostranstva, kaže da je prošle nedelje videla u medijima.

Pored tog projekta, ministar ističe još jedan uspeh srpskog zdravstva u ovoj nedelji, a to je rešena lista čekanja za koronarografiju.

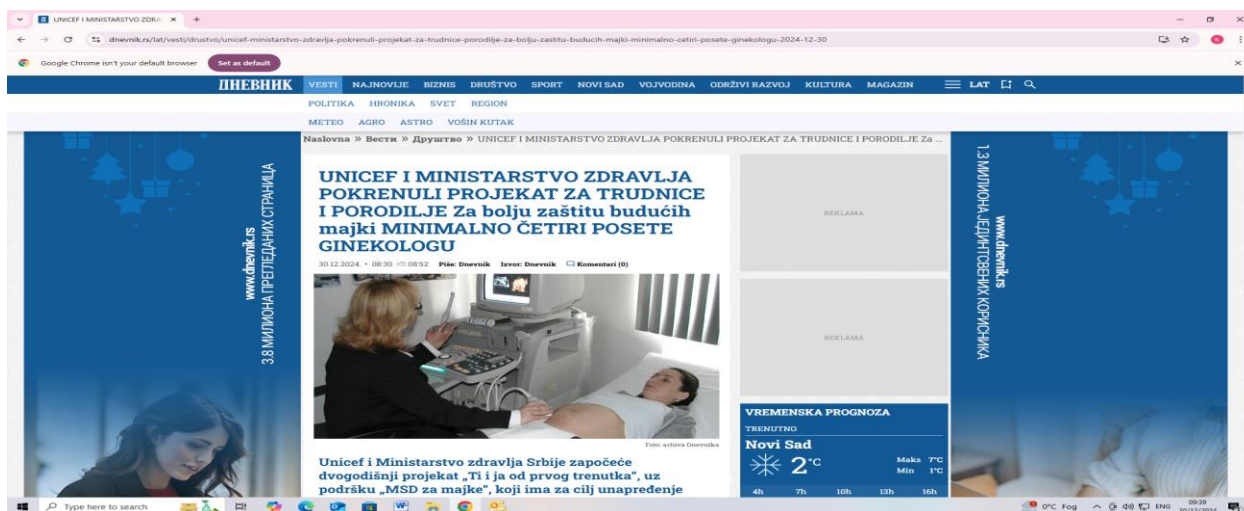
"Od prošle nedelje nemamo liste čekanja za operaciju katarakte, pre toga rešene su liste čekanja za skener. Nisam siguran da su te liste čekanja rešene i u ovim zemljama iz kojih oni dolaze. Mislim da je mali broj zemalja koje su uspele da reše te liste čekanja, a ne znam ni koliko zemalja je uspelo u tome da posle toliko godina vraća svoje zdravstvene radnike, odnosno, da oni dolaze a ujedno da zapošljavaju one najbolje", naglasio je on.

Dodao je i to da se lekari koji žele da se vrate u Srbiju i dalje javljaju i da su ti razgovori i dogovori oko toga gde će oni raditi u toku.

"Javljaju se i ljudi koji ne rade u zdravstvu u Evropi i svetu, javio nam se jedan sveštenik koji nas je pitao da li može da se vrati i da radi u bolnici, jer zna da sada imamo kapele u bolnicama. Javili su se ljudi da pitaju da li možemo da ih zaposlimo u zdravstvenom sistemu kao nemedicinsko osoblje. To je ogroman uspeh Republike Srbije i mi ćemo pomoći svima njima koji žele da se vrate. Nisam siguran da će svi oni raditi u zdravstvenom sistemu, ali zamolićemo kabinet premijera da preuzme te zahteve i isprat ćemo to sve", istakao je Lončar.

Govoreći o zapošljavanju diplomaca, Lončar napominje da se to dešava, sada već godinama zaredom, te da je preko tog programa do sada posao dobilo više od 1.700 mladih lekara i više od 2.500 medicinskih sestara, koje su završile naše srednje medicinske škole i imale odličan uspeh.

ДНЕВНИК

The screenshot shows the website of 'Dnevnik' (Daily News) with a news article titled 'UNICEF I MINISTARSTVO ZDRAVLJA POKRENULI PROJEKAT ZA TRUDNICE I PORODILJE Za bolju zaštitu budućih majki MINIMALNO ČETIRI POSETE GINEKOLOGU'. The article is dated 30.12.2024 and includes a photo of a pregnant woman being examined by a doctor. The website layout includes a navigation bar with categories like 'POLITIKA', 'BIZNIS', and 'SPORT', and a sidebar with social media links and a weather forecast for Novi Sad.

UNICEF I MINISTARSTVO ZDRAVLJA POKRENULI PROJEKAT ZA TRUDNICE I PORODILJE Za bolju zaštitu budućih majki MINIMALNO ČETIRI POSETE GINEKOLOGU

Unicef i Ministarstvo zdravlja Srbije započeće dvogodišnji projekat „Ti i ja od prvog trenutka“, uz podršku „MSD za majke“, koji ima za cilj unapređenje kvaliteta zdravstvene zaštite trudnica i porodilja u Srbiji, saopštio je Unicef.

Ciljevi projekta su da se inoviraju profesionalna znanja i praksa kroz revidiranje nacionalnog vodiča za vođenje trudnoće, unapredi pravovremeno praćenje i kontrola rizika tokom trudnoće i babinja, kao i da se poveća zdravstvena pismenost žena o ključnim pitanjima koja utiču na siguran ishod trudnoće, posebno kod trudnica pod rizikom.

Državna sekretarka u Ministarstvu zdravlja Ivana Stašević Karličić izjavila je da je Ministarstvo zdravlja posvećeno jačanju primarne zdravstvene zaštite i prepoznaje značaj kvalitetne antenatalne zdravstvene zaštite u osiguranju dobrobiti majke i deteta.

- Prioritiziranje antenatalne zdravstvene zaštite je mnogo više od jačanja zdravstvenog sistema - to je, zapravo, posvećenost budućnosti narednih generacija - rekla je Stašević Karličić.

Predsednik Republičke stručne komisije za ginekologiju i akušerstvo Ministarstva zdravlja Željko Miković izjavio je da kroz redovne preglede trudnice ginekolog može pravovremeno da otkrije patološka stanja u trudnoći i da pruži neophodnu zdravstvenu podršku majci i detetu.

Tokom trudnoće minimalno četiri posete ginekologu

Rukovodilac programa za zdravlje i rani razvoj Unicefa u Srbiji Jelena Zajeganović Jakovljević ukazala je da iako većina žena u Srbiji ima pristup kvalitetnoj zdravstvenoj zaštiti, postoje razlike u odnosu na mesto i uslove života pa tako skoro petina trudnica iz najsiromašnijih društvenih grupa ne realizuje ni minimalne četiri posete ginekologu tokom trudnoće.

- Podržaćemo da saveti o zdravoj trudnoći, rizicima koji mogu da ugroze zdravlje majke i deteta, znacima za njihovo pravovremeno prepoznavanje kao i informacije o značaju i načinima za pristup zdravstvenoj službi dosegnu svaku trudnicu, uključujući i one iz ruralnih sredina i socijalno ugroženih domaćinstava - rekla je Jelena Zajeganović Jakovljević.

- Ova inicijativa, koju podržavaju Ministarstvo zdravlja i međunarodni partneri, mobilise stručnjake iz oblasti ginekologije i akušerstva i javnog zdravlja i jača partnerstvo sa civilnim sektorom u nameri da svaka trudnica dobije najveći mogući nivo zdravstvene zaštite, kojim se omogućava zdrava trudnoća i najbolji ishod porođaja - rekao je Miković. Dodao je da postoje i neželjeni događaji tokom trudnoće i porođaja koji se ne mogu unapred predvideti, ali redovnim pregledima i poštovanjem i primenom najviših zdravstvenih standarda i važećih medicinskih preporuka znatno se smanjuje učestalost neželjenih događaja i pruža sigurnost trudnicama.

Petina trudnica iz najsiromašnijih društvenih grupa ne realizuje ni minimalne četiri posete ginekologu tokom trudnoće

Kako su saopštili, obezbeđivanje dobrobiti trudnica i porodilja nije samo zdravstveni imperativ već i osnovno pitanje ljudskih prava.

- Uspešne strategije za sprečavanje neželjenih ishoda trudnoće, kao što su smrt majke ili novorođenčeta, podrazumevaju slobodan pristup kvalitetnoj zdravstvenoj zaštiti za vreme trudnoće i porođaja, zdravstveno obrazovanje žena i osnaživanje zajednice za razumevanje značaja pitanja sigurnosti trudnica i porodilja - navedeno je u u saopštenju.

Prema podacima Unicefa za 2020. godinu, procene smrtnosti majki u Srbiji su za 20 do 50 odsto više nego u zemljama Evropskog regiona.